

ЦИЈЕНА:
за Црну Гору на годину 10 перп., на по год.
5 перп.; ван земље 15 франака у злату.

за Црну Гору број 10 пара
за Стране Земље број 20 пара

ЛИСТ ИЗЛАЗИ
УТОРНИКОМ И ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:
„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)
ADRESSE:
„Viesnik“ Cetinje (Monténégro)

Рукописе ваља слати Уредништву „Вјесника“
а претилату и огласе Администрацији
Огласи се наплаћују по погодби

Поморска битка код Будве

Данас у 9 часова и 15 мин. прије подне отпочела је код Будве поморска битка између француске и аустријске флоте. Дванаест француских оклопњаца допловиле су са југозападне стране Јадранског Мора и највећом брзином устремиле су се на аустријске ратне бродове, који су били у нашим водама између Спича и Будве. Чим су спазили француске лађе у великом броју, аустријски ратни бродови почеше бјежати према сјеверу дуж обале, али француска их флота сустиже и у потјери за њима отворила је топовску паљбу са свијех оклопњаца и крстарица. Аустријска оклопњаца „Зрињи“ буде погођена у магизине муниције. Диже се бијели дим под небо; оклопњаца потону за неколико минута у близини Кастел Ластве. Остале три аустријске ратне лађе потопљене су од француске флоте у бјежању на 12 километара далеко од Будве, док је пета умакла пут Которског Залива.

По свршеној битци и сјајној побједи француска флота повукла се на југ у наше воде. Шест француских ратних лађа усидриле су се између Бара и Улциња.

Наше власти јављају из Будве, да се далеко на пучини виде 23 савезничке француске и енглеске оклопњаче и крстарице.

Битка је трајала 40 минута.

Наше обале ослобођене су од аустријске флоте.

Грахово, 2. августа. Већ два дана води се ујорна борба између наших трупа и непријатеља око Лисца. Наши губитци до сада два дана на тим положајима износе 45 мртвих и рањених.

Цио 16. корпус аустријски, којему је сједиште у Дубровнику, узео је офанзиву на нашој западној граници — од Кривошија сјрам Грахова.

Из 15. аустријског (сарајевског) корпуса стижу јака изјављена у правцу Чајнице — Гацко.

Кук, 2. августа. Јучер су аустријске ратне лађе бомбардовале наше положаје испод Ловћена. Непријатељ није нашим положајима нанео никакве штете.

Наши топови успјешно су гађали Горажду. Пред вече виђио се на Горажди дим и пламен. Пожар је проузрокован од наших топовских метака.

Петроград, 31. јула. Руси су похватили у њиховим портловима 85 пароброда, од којих су 73 њемачка, а 12 аустријских.

Рим, 2. августа. Њемачке војне лађе „Гебен“ и „Бреслау“, успјевши да избјегну потјери енглеске флоте, ушле су у Дарданеле. Влада турска извијестила је Велесиле, да је дотичне лађе купила за 80 милиона. Енглеска и Француска дале су Турској ултиматум да у року од 24 сата има разоружати дотичне лађе.

Флота енглеска примила је наредбу да отпочне своју акцију против Аустро-Угарске. Руси су ушли у Галицију и окупирали Сокал. Аустријанци су имали велике губитке. Јапан је објавио рат Њемачкој. — Нарочити извјештај.

Париз, 2. августа. Сва француска штампа сматра за ништавну продају њемачких бродова Турској.

Софија, 2. августа. Новине објављују указ, којим се забрањује извоз хране, стоке, коња, мазги, магараца, брашна, зоби, поврћа, јабука, зеља, фуражи, уља за осјетљење и дрва за гориво.

Беч, 2. августа. Француска амбасада изјавила је данас у Министарству Спољних Послова да Француска сматра да је у ратном стању са Аустро-Угарском пошто се ова бори противу савезнице француске Русије и помаже непријатеља Француске, Њемачку. С обзиром на држање Француске енглески амбасадор ставио је до знања бечкој влади да се

тако исто сматра да је и Енглеска у ратном стању са Монархијом.

Париз, 2. августа. У Лијежу је непрестано иста ситуација. Белгијска војска неповријеђена је у утврђењима. Трупe су недирнуте и спремне да одговоре на сваки напад. У Лорену никаквих знатнијих промјена. Лажна је вијест да је 16. француски пјешадијски пук заробљен у Брисју. Гласови, које су распрострле њемачке телеграфске агенције о француским поразима у Горњем Алзасу, лажни су. Дошло је до озбиљних борба али наше трупе претходнице нијесу уступиле и побједнички су се одупрле цијелом једном њемачком корпусу. Француски конзули у Њемачкој били су предмет гнуснога поступања од стране њемачких власти. Могли су се вратити на француско земљиште тек после свако-врсних тегоба. Неки су били бијени и пријеђено им смрћу. О конзулима у Данцигу и Виртембергу нема још вијести. Ове вијести смо добили из најпоузданијег извора.

Цариград, 2. авг. Чиновници из многих вароши у унутрашњости дали су половину својих плата за флоту.

Париз, 2. августа. Француски посланик у Минхену прије свога одласка претрпио је многе вексације. Гомила и власти вријеђају и злостављају Французе и Русе, који се враћају у своју отаџбину. На многим мјестима су пљувани. Руски конзул у Лајпцигу добио је рок од 35 минута да се спреми за пут, а вицеконсул само 10 минута.

Трст, 2. августа. Пароброд „Барон Гауч“ пошто је на подне отпловио из Лушина да би отишао у Трст, потонуо је. 30 путника је спасено. До сада је изнесено из мора 20 љешева.

Ниш, 2. августа. Умољени смо од овдашњег бугарског посланика да дамо мјеста овој изјави: „Бугарска влада наложила је своје посланику, г. Чапрашикову, да најенергичније демантује вијест, да тирану из Атине, коју смо објавили у нашем јучерашњем извјештају, према којој се турске трупе

концентришу на бугарској територији код Дедеагача и Суфлија. Та је депеша од почетка до краја неистинита“.

Ниш. 2. августа. Умољени смо да дамо мјеста и овој изјави царско-отоманског посланства: „Овдашње царско-отоманско посланство овалашћено да демантује вијест о наименовању генерала Лиман паше за команданта царске војске као потпуно неистиниту. Та вијест као и остале те врсте пуштају се тенденциозно, да би се довело у сумњу мирољубиво стање царско-отоманске владе, која је понова јавно изјавила, да је ријешена да остане строго неутрална у садањим сукобима.

Крагујевац. 1. августа. Наше се трупе успјешно приближују Вишеграду. У рукама наших трупа налазе се висови Спанак, Суха Гора и Бујак. Непријатељ је покушао да поврати Суху Гору и Бујак, али су му покушаји осујећени. При нападу на Суху Гору непријатељ је од 200 људи имао три мртва и 43 тешко рањена, док су наше трупе имале само једног рањеног. На Дрини код Лознице и Самуровића аде непријатељ чини јаке покушаје да пријеђе на нашу страну. До сада му то није испало за руком. На Сави код Шапца, скеле Обреновца и Биограда непријатељ је дјествовао својом артиљеријом. Наша је артиљерија одговарала с времена на вријеме. На Дунаву је непријатељ тукао слабије Смедерево и Дубравицу. Резултати гађања су незнатни. Јутрос је једно непријатељско јаче одјељење било пријешло Дунав код Текије, али је убрзо придолом патролом уништено и бачено у Дунав.

Париз. 1. августа. Грчка колонија у Паризу, под заштитом г. Романоса грчког посланика у Паризу, организовала је војну болницу за француске рањенике.

Париз. 1. августа. Било је чарки на цијелом фронту и између Белфора. Француска артиљерија показала је свуда надмоћност над њемачком артиљеријом. Француска коњица такође је показала своју надмоћност над непријатељском.

Атина. 1. августа. Белгијско посланство саопштило је атинској агенцији ову ноту: Сва лијешка утврђења остала су у нашим рукама и непрестано дају отпора. Лијеж је потпуно опсједнут. Неколико стотина Нијемаца провукли су се између два утврђења и ушли су у варош. Морал наших трупа изврстан.

Петроград. 1. августа. Јављају из Вилне да је тамо пренесено пет митраљеза и извјесна количина оружја, што је отето од Нијемаца. Пошто су руске војне операције на граници потпуно успјеле, становништво се примирило и наставило свој свакодневни посао. Банке су отпочеле да опште са публиком.

Брисел. 1. августа. На бриселској општини лепршају се заставе: белгијска, француска и енглеска.

Око Лијежа продужују се борбе. Нијемци нападају и бомбардују утврђења, али безуспјешно.

Петроград. 31. јула. Шведски парламенат вотирао је 50 милиона круна за војне потребе, које захтијева садашња ситуација.

Петроград. 1. августа. Руске трупе у Галицији наступају борећи се. Два аустријска баталијона пјешадије са једним копљаничким и једним хусарским пуком и са неколико ескадрона драгона истјерани су из Сокала, пошто су претрпијела велике губитке. Руска коњица одбацила је непријатеља с оне стране ријеке Буга. Два моста и жељезнички мост на Бугу бачени су у ваздух. Руси су по томе заузели варош Сокал, чија је станица порушена. Материјал, који је донијела инжињерија ради поновног подизања мостова на Бугу, Руси су потпуно уништили. Пресјечена је и телеграфска веза.

Париз. 2. августа. У пркос поновљеним напорима Нијемци нигдје нијесу успјели да потисну Французе. Француска артиљерија посвједочава и даље своју снагу. Дводневна борба на Лорену завршена је у корист Француза. 21. драгонски пук њемачки уништен је. Нијемци су напустили три митраљеза, једну батерију топова и више кара са муницијом. Французима су пали у руке девет њемачких официра и хиљаду рањеника и заробљеника. 31. јула Белгијанци су нанијели Нијемцима јак пораз. Лијешка утврђења остала су још у вези. Руси су одбили све нападе на Ајдкунем. Холандија је на одлучан начин обновила своју изјаву о неутралности и потврдила да ће исто онако као и Белгија снажно бранити своју територију, ако буде нападнута.

Рим. 3. августа. Из Париза телеграфишу: *У околини Намира у Белији отпочела је велика сувоземна битка, која ће ријешити судбину рата на њемачко-француском фронту. У битци учествују два милијона војника са француске, енглеске, белгијске и њемачке стране.*

Француска флота у нашим водама. Грмљава топова, којом данас у 9:15 час. прије подне почеше одјекивати Ловћен и цијело литијско поље, огласила је освит радоснога дана ослобођења наших обала и цијелога нашега Сињег Мора од аустријске флоте. Пријестоница гласла слободне Дрне Горе дрхтала је данас прије подне од весела узбуђења, које је потресало свачије срце, и свачију душу испуњавало захвалношћу племенитој француској нацији. Са нестрпљењем су примани и праћени телеграфски извјештаји о току поморске битке. Сви извјештаји из Будве и са положаја на Ловћену јављали су о поразу аустријске флоте. А стална грмљава топова изазвала је на улици масу пријестоничког грађанства, које је са нестрпљењем очекивало вијести. Резултат битке, на који се није дуго чекало, свуда је с усхићењем поздрављен.

Чим је телефоном из Бара саопштен први извјештај да је отпочела поморска битка, Његово Вел. Краљ кренуо је на аутомобилима пут Сутормана са Њеним Величанством Краљицом, Књазом Мирком, Књагињом Ксенијом, посланицима Француске, Енглеске и Србије, Министром Иностр. Дјела г. Петром Пламенцом и са неколико наших великодостојника да из непосредне близине сазнају и приме појединости борбе.

Радосна вијест о поморској битци и њеном резултату саопштена је нашим трупам преко војних команда, а тако исто и народу по унутрашњости земље.

У Ниш је послан опширан телеграфски извјештај Српском Пресбируу, а исто тако и у Петроград Руској Телеграфској Агенцији. У пријестоници свуда влада одушевљење.